

СИСТЕМА МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ПЕДАГОГІЧНОМУ УЧИЛИЩІ

The methodical work is investigated at teachers' Training School. The results are shown during the process of its studying.

Досліджується методична робота в педагогічних училищах. Наводяться результати отримані в процесі її вивчення.

В умовах практичної реалізації завдань Державної національної програми «Освіта» (Україна ХХІ століття) гостро стоїть завдання підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, впровадження в масову практику досягнень педагогічної науки та передового досвіду. Система підвищення кваліфікації педагогічних кадрів – це складний комплекс різноманітних форм і методів навчання та виховання педагогічних кадрів, в якому всі компоненти взаємопов'язані і взаємообумовлені у змістовному й організаційному плані. Така система покликана задовольняти постійно зростаючі запити та потреби педагогічних кадрів.

Методична робота – основний компонент системи підвищення кваліфікації, важлива ланка в системі безперервної освіти – є одним із засобів управління навчально-виховним процесом і повинна забезпечити вирішення таких завдань, як доведення до педагогів інформації про результати наукових досліджень і передового педагогічного досвіду в галузі педагогіки, психології, теорії викладання предмета, ознайомлення педагогів із застосуванням методів навчально-виховної роботи, надання дійової допомоги педагогам в удосконаленні їх професійної підготовки [5].

Завданням нашого експериментального дослідження було дослідити методичну роботу в педагогічних училищах; визначити основні змістовні напрями діяльності педагогічного колективу щодо підвищення педагогічної майстерності його членів; з'ясувати, які форми методичної роботи впроваджуються

в практику методичної роботи училищ; виявити огріхи, утруднення викладачів, питання, з яких вони потребують допомоги, виявити рівень професійної підготовки викладачів.

Метою констатуючого експерименту, який проходив у 2001-2002 роках, було всебічне вивчення методичної роботи в педагогічних училищах.

Для досягнення цієї мети було використано такі методи: спостереження, анкетування, діагностування, тестування, бесіди з викладачами, вивчення училищної документації, відвідування занять провідних викладачів, педагогічних рад, методичних рад, перегляд випусків методичного бюлетеня і т.ін.

Як зазначає Я.С. Грубовський, методична робота повинна плануватись і проводиться зазвичай на діагностичній основі [1].

Ми зробили аналіз діагностичних карток утруднень методичної роботи викладачів педагогічних училищ, вивчили картки викладачів з різних предметів.

Результати аналізу діагностичних карток викладачів училища можуть бути наведені у вигляді таблиці.

Таблиця 1

Діагностична картка викладачів училища

Заявлені проблеми	Рівень володіння проблемою		
	Добре володіння, %	Задовільне володіння, %	Незадовільне володіння, %
Організація роботи з невстигаючими студентами	52	42	6
Організація роботи з обдарованими студентами	46	46	8
Використання технічних засобів	70	20	10
Використання проблемного навчання, тренінгу, впровадження досягнень педагогічної науки	36	40	24

Виховання інтересу до навчання	93	7	–
Організація самостійної роботи	69	28	3

Аналіз наслідків діагностування дав нам змогу виявити рівень професійної підготовки викладачів. Ми змогли визначити основні змістовні напрями діяльності педагогічного колективу щодо підвищення педагогічної майстерності його членів. В училищах для підвищення педагогічної майстерності викладачів впроваджується наставництво досвідчених викладачів, відкриті учбові заняття і виховні заходи, накопичується фонд методичних розробок, комплекси учбово-методичного забезпечення предметів, проводяться перегляди-конкурси творчих робіт викладачів і студентів. З ціллю забезпечення молодих викладачів педагогічній майстерності організована робота школи починаючого викладача, проводяться взаємовідвідування занять. Результати відвідувань аналізуються, викладачам надаються рекомендації. В училищах проводяться перегляди-конкурси кабінетів, методичних робіт викладачів, олімпіади студентів по предметам гуманітарного циклу. Перегляди-конкурси показали, що використання в учбовому процесі сучасних педагогічних технологій є найбільш слабким місцем в роботі викладачів.

Однак, як у змістовному, так і в організаційному плані методична робота нині не завжди відповідає сучасним вимогам, не забезпечує повною мірою подолання суперечностей між рівнем знань і вмінь педагогів і вимогами суспільства, складними завданнями, які вони повинні вирішувати в справі подальшого розвитку нашої Вітчизни – України.

Проаналізувавши дані діагностування, ми зробили висновок, що організації методичної роботи в училищі заважають:

1. неорієнтованість загальних завдань на конкретні результати;
2. розрив між змістом методичної роботи й дійсним станом

навчально-виховного процесу в педагогічному колективі;

3. несистемність роботи, випадковий, без належного обґрунтування вибір тем;

4. одноманітність форм роботи, поверхове врахування конкретних запитів педагогів, недостатня активізація ініціативи і творчості кожного викладача, тобто переважання словесно-наставницької роботи;

5. неузгодженість між теорією і практикою у методичній роботі, недостатня практична спрямованість на надання конкретної допомоги окремим викладачам;

6. сліпе копіювання методичних рекомендацій, брак їх глибокого наукового осмислення;

7. зорієнтованість на виконання контрольних функцій (інструктивні форми, репродуктивна методика);

8. виконання дирекцією училища ролі не технологів-режисерів, а інформаторів;

9. брак науково-методичного забезпечення проведення роботи з педагогічним колективом;

10. дезорганізація методичної роботи.

Ми зробили аналіз бесід з викладачами і відповідних форм методичної роботи. Звертає на себе той факт, що у методичній роботі найбільш домінуючою є групова форма, а індивідуальна форма майже зовсім не використовується.

Результати аналізу про співвідношення індивідуальних, масових та групових форм методичної роботи можуть бути наведені у вигляді таблиці.

Таблиця 2

Дослідження форм методичної роботи

Форми методичної роботи		
Індивідуальні, %	Масові, %	Групові, %
10	30	60

Треба також зазначити – в практиці училищ поширені традиційні (обов'язкові) форми методичної роботи. Їх вади –

фронтальність, негнучкість, гонитва за кількістю методичних заходів, планування навчання без урахування потреб викладача, брак оперативності надання методичної допомоги, нерухомість форм. Однак, система неперервного підвищення кваліфікації викладачів без них була б неповною. Кожна з цих форм методичної роботи виконує важливу роль у справі ознайомлення викладачів з новим досягненням в галузі педагогіки і психології і впровадження їх у практику певним чином сприяє підвищенню педагогічної майстерності педагога.

Всі ці доводи та положення, які були отримані на етапі констатуючого експерименту, а також теоретичне осмислення проблеми дали змогу нам зробити висновок про те, що методична робота ще недостатньо впливає на процес впровадження в практику училищ досягнень психолого-педагогічної науки і передового педагогічного досвіду. Ще низька якість і віддача методичних заходів і, як наслідок, – недостатня творча активність педагогічних кадрів, невисока їх педагогічна компетентність.

Література:

1. Грубовський А.С. Організація методичної роботи в школі на основі діагностування педагогічного досвіду // Веч. шк. – 1987. – №5. – С. 14-20.
2. Головінов В., Головінова В. Науково-методична служба в системі управління якістю професійно-технічної освіти // Освіта: управл. – 1998. – №4. – С.65.
3. Гришин М.А. Организация учебно-методической работы в техникуме. – К.: Знання, 1959. – 69с.
4. Єрмола А.М. Технологія організації науково-методичної роботи з педагогічними кадрами. – Гімназія. – Харків. – 1999.
5. Жерносек І. Науково-методична робота в загальноосвітній школі. – К.: ІСДО, 1998. – С.160.
6. Корташов Г.А., Туктарова Л.Р. Из опыта методической работы // Проф.-техническое образование. – 2000. – №9.
7. Козлов А.Г. Методика изучения передового педагогического опыта // Сов. педагогика. – 1982. – № 9. – С. 83-86.